

Wymagania edukacyjne z przyrody

I. Wymagania ogólne na poszczególne oceny:

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- Opanował jedynie niektóre elementy materiału, zna wybrane pojęcia, ale nie potrafi ich w pełni wyjaśnić.
- Ma problemy z rozpoznawaniem podstawowych elementów krajobrazu i nie zna podstawowych gatunków roślin i zwierząt.
- Wykonuje zadania tylko z dużą pomocą nauczyciela.
- Ma trudności z samodzielnym posługiwaniem się mapą, nie rozumie zależności między zjawiskami przyrodniczymi.
- Rzadko bierze udział w lekcjach.
- Często potrzebuje wsparcia i motywacji, aby podejmować wysiłek na lekcjach.
- Prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Opanował podstawowe zagadnienia programowe, ale posiada pewne luki w wiedzy.
- Potrafi wymienić podstawowe elementy krajobrazu, zjawiska atmosferyczne oraz wybrane rośliny i zwierzęta.
- Wykonuje proste zadania i doświadczenia z dużą pomocą nauczyciela.
- Potrafi wskazać kierunki świata na mapie, ale nie zawsze rozumie bardziej złożone zależności w przyrodzie.
- Rzadko podejmuje dodatkowe aktywności.
- Uczestniczy w lekcjach, choć nie zawsze jest aktywny.
- Prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Uczeń dobrze opanował materiał zgodny z podstawą programową.
- Zna podstawowe pojęcia dotyczące środowiska, rozpoznaje rośliny, zwierzęta oraz elementy krajobrazu.
- Uczeń przeprowadza doświadczenia z pomocą nauczyciela, formułuje wnioski, ale czasami potrzebuje wsparcia.

- Potrafi posługiwać się mapą z niewielkimi trudnościami, rozumie pojęcia takie jak pogoda, krajobraz, klimat.
- Bierze udział w lekcjach, odpowiada na pytania nauczyciela i wykonuje zadania i ćwiczenia.
- Prowadzi prawidłowo zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- Opanował pełny zakres materiału zgodnie z podstawą programową.
- Zna pojęcia i potrafi opisać główne zjawiska przyrodnicze, rozumie zależności między elementami środowiska.
- Poprawnie przeprowadza doświadczenia i obserwacje, formułuje wnioski oraz dobrze posługuje się pojęciami przyrodniczymi.
- Potrafi korzystać z mapy, wskazać kierunki świata oraz podstawowe elementy krajobrazu.
- Regularnie i aktywnie uczestniczy w zajęciach, zadaje pytania, wykonuje zadania dodatkowe.
- Jest zaangażowany w lekcje, często inicjuje dyskusje.
- Poprawnie planuje i przeprowadza obserwacje oraz doświadczenia, formułując precyzyjne wnioski.
- Zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń zasługują na wyróżnienie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- Posiada pełną i ponadprogramową wiedzę na temat zagadnień przyrodniczych, rozumie i potrafi wyjaśnić różnorodne zjawiska w przyrodzie, łączy wiedzę z różnych dziedzin.
- Potrafi przedstawić dodatkowe informacje, które wykraczają poza materiał programowy.
- Samodzielnie planuje i wykonuje doświadczenia, formułuje precyzyjne hipotezy i wnioski.
- Umie opisywać, analizować i interpretować zjawiska przyrodnicze w szerszym kontekście.
- Bardzo dobrze korzysta z mapy, tabeli i wykresów.
- Aktywnie uczestniczy w lekcjach, chętnie podejmuje się realizacji zadań dodatkowych.
- Samodzielnie poszukuje informacji na tematy przyrodnicze.

- Angażuje się w przygotowywanie projektów i eksperymentów, wykazuje duże zainteresowanie przyrodą.
- Bierze udział w konkursach przyrodniczych na terenie szkoły i poza nią.
- Wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń.

II. Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości,
- umiejętności,
- postawa ucznia i jego aktywność

III. Zasady pracy i oceniania

1. Na lekcji obowiązują: zeszyt, zeszyt ćwiczeń, podręcznik, długopis, ołówek, kolorowe pisaki lub kredki, klej i nożyczki.

2. Sposoby i formy oceniania na lekcjach przyrody:

- Sprawdziany pisemne - zapowiadane są co najmniej tydzień wcześniej i są obowiązkowe.
- Kartkówki - obejmują materiał z 1-2 lekcji, są zapowiadane lub nie i są obowiązkowe
- Odpowiedź ustna – obejmuje materiał 1-2 lekcji.
- Wkład pracy na lekcji – samodzielna praca, praca w grupie, aktywność, prace dodatkowe.

4. Uczeń nieobecny na sprawdzianie lub kartkówce z powodu usprawiedliwionej nieobecności trwającej minimum 5 dni jest zobowiązany napisać go w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Jeśli uczeń był nieobecny tylko w dniu sprawdzianu, kartkówki pisze na pierwszej lekcji po sprawdzianie lub kartkówce.

5. Sprawdziany, kartkówki uczeń może poprawić do dwóch tygodni od dnia podania informacji o ocenie. Poprawa oceny niedostatecznej z kartkówki i sprawdzianu jest obowiązkowa.

6. Jeżeli uczeń był nieobecny, wówczas ma obowiązek uzupełnienia braków.

7. Obowiązkiem każdego ucznia jest prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń.

8. Uczeń ma prawo do dwóch nieprzygotowań w semestrze bez podania przyczyny.

9. Każdą ocenę można poprawić jednokrotnie, o ile nauczyciel nie zdecyduje inaczej.

IV. Wymagania szczegółowe:

Po ukończeniu klasy czwartej uczeń:

- Wymienia ożywione i nieożywione składniki przyrody.
- Podaje przykłady antropogenicznych elementów najbliższej okolicy.
- Wymienia różne źródła wiedzy o przyrodzie.

- Podaje przykłady poznawania przyrody za pomocą zmysłów.
- Wyjaśnia różnicę między eksperymentem a doświadczeniem.
- Wymienia i określa przeznaczenie przyrządów i pomocy przyrodnika.
- Określa kierunki geograficzne za pomocą kompasu.
- Wymienia różne sposoby wyznaczenia północy.
- Podaje różnicę między planem.
- Wymienia elementy mapy i odczytuje informacje z map, planów i schematów.
- Orientuje się w terenie za pomocą mapy i planu.
- Podaje przykłady substancji w różnych stanach skupienia.
- Podaje cechy ciał w różnych stanach skupienia.
- Wyjaśnia zjawiska parowania, skraplania, zamarzania i topnienia.
- Odczytuje wartości temperatury z termometru.
- Omawia obieg wody w przyrodzie.
- Wymienia i omawia elementy pogody oraz dokonuje obserwacji pogody.
- Opisuje zmiany położenia Słońca na widnokręgu w ciągu doby i roku.
- Wymienia czynności życiowe organizmów.
- Wymienia nazwy królestw organizmów.
- Podaje różnice w sposobie odżywiania się organizmów.
- Omawia łańcuchy pokarmowe i sieć troficzną.
- Podaje przykład roślin i zwierząt w domu.
- Dokonuje podziału składników pokarmowych.
- Omawia etapy trawienia i rolę poszczególnych narządów układu pokarmowego.
- Wymienia narządy budujące układ krwionośny i omawia rolę serca.
- Omawia budowę układu oddechowego.
- Wymienia najważniejsze kości człowieka.
- Określa rolę mięśni w codziennym życiu człowieka.
- Omawia budowę układu nerwowego.
- Wymienia narządy zmysłów i omawia je.
- Omawia budowę i funkcję żeńskiego i męskiego układu rozrodczego.
- Omawia proces zapłodnienia i rozwoju płodu w czasie ciąży.
- Opisuje zmiany jakie zachodzą podczas dojrzewania u dziewcząt i chłopców.

- Wymienia podstawowe zasady dbania o zdrowie i higienę ciała.
- Opisuje zasady zdrowego stylu życia.
- Opisuje sposoby zapobiegania chorobom.
- Opisuje zasady bezpiecznego zachowania się podczas występowania niebezpiecznych zjawisk pogodowych.
- Rozpoznaje trujące rośliny.
- Podaje zasady zachowania się i udzielania pierwszej pomocy w przypadku zatrucia i użądlenia.
- Podaje konsekwencje uzależnienia od używek i sprzętu elektronicznego.
- Podaje elementy krajobrazu.
- Wykazuje zależność między składnikami środowiska przyrodniczego i antropogenicznego.
- Podaje przykłady różnych krajobrazów.
- Dokonuje podziału skał na lite, zwięzłe i luźne i omawia proces powstawania gleby.
- Klasyfikuje wody słone i słodkie.
- Omawia zmiany w krajobrazie najbliższej okolicy.
- Wskazuje na miejsca ochrony przyrody w najbliższej okolicy i w Polsce.
- Określa warunki życia w wodzie i wymienia dostosowania organizmów do życia w wodzie.
- Omawia procesy fizyczne zachodzące w wodzie.
- Wskazuje organizmy żyjące w różnych biegach rzeki.
- Omawia czynniki warunkujące życie w jeziorze.
- Wymienia organizmy żyjące w jeziorach.
- Omawia dostosowanie organizmów do życia na lądzie w różnych warunkach środowiskowych.
- Podaje przykłady organizmów żyjących w różnych warstwach lasu.
- Wyjaśnia rolę lasów w przyrodzie i dla człowieka.
- Rozpoznaje drzewa rosnące w najbliższej okolicy.
- Podaje przykłady organizmów żyjących na łące.
- Rozpoznaje główne zboża uprawne w Polsce.